

УДК 023.4

Борко Т. М.

кандидат педагогічних наук

Відокремлений підрозділ

*"Миколаївська філія Київського національного
університету культури і мистецтв"*

БЕЗПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БІБЛІОТЕКАРІВ

З розвитком креативності як найважливішої якості майбутніх фахівців пов'язане широке впровадження у вітчизняну вищу школу популярного за кордоном компетентнісного підходу до організації навчання. Компетентність – це вміння співробітника мобілізувати свої знання та прийняти оптимальне рішення в нестандартній виробничій ситуації. Перехід від знаннево-орієнтованого до компетентнісного підходу передбачає якісно новий рівень сприйняття особистістю дійсності, її готовність до самореалізації на основі системи цінностей полікультурного, толерантного, гуманістичного інформаційного суспільства.

Професійна підготовка студента ВНЗ має слугувати як особистості, так і суспільству. Система освіти повинна готувати фахівців, які мають активну громадянську позицію, здатні розвивати інтелектуальне суспільство та суспільство знань. Нові підходи до організації професійної підготовки майбутнього фахівця бібліотечної галузі необхідно спрямовувати на створення умов саморозвитку, самореалізації, креативності, формування суб'єктності студента, інтелектуалізації його особистості.

Оптимальними умовами формування професійної компетентності майбутніх фахівців є побудова навчального процесу у ВНЗ на основі реалізації принципу суб'єктності, який на відміну від підходу до особистості студента як до пасивного об'єкта навчання, зорієнтований на забезпечення постійного зворотного зв'язку між викладачем і студентом. При

використанні цього принципу професійна підготовка стає суб'єктно-значущою, наповненою для студента особистісним смислом, почуттями, зафіксованими в його суб'єктному досвіді. На думку А. А. Соляник, саме суб'єктний досвід засвідчує унікальність, неповторність кожної особистості, він є простором, в якому можливі співробітництво, співпраця викладача і студента. Сьогодні необхідно забезпечити рівноправну взаємодію всіх учасників освітнього процесу, щоб кожен мав можливість висловитись і бути почутим [1].

Прагнення нації бути конкурентоспроможною у галузі освіти, науки, інформаційних технологій стимулює до навчання протягом життя. Неперервність освіти є надзвичайно важливим чинником, який відіграє провідну роль у формуванні та розвитку майбутніх спеціалістів готовності до здійснення різного роду діяльностей, зокрема до інформаційно-аналітичної.

Для того, щоб зрозуміти суть діяльності майбутніх бібліотекарів, визначимо спочатку суть діяльності бібліотеки як установи. Для цього звернемось до чинного законодавства. У Законі України (1995 р.) "Про бібліотеки і бібліотечну справу" зазначається, що бібліотекою є "інформаційний, культурний, освітній заклад, що має упорядкований фонд документів і надає їх у тимчасове користування фізичним та юридичним особам" [3]. На думку сучасного бібліотекознавця Р. Рубіна (США), бібліотеки мають за основну мету відбір та упорядкування величезних масивів інформації аби якомога краще

забезпечити своїх користувачів [4]. На думку Р. Рубіна "бібліотеки є частиною інформаційної інфраструктури" [4, 2].

Саме тому завдання сучасного бібліотекаря, який працює в умовах інформаційного суспільства, полягає в організації інформаційно-комунікаційного середовища таким чином, щоб користувачі бібліотеки отримували якнайповнішу інформацію з найменшими витратами часу. Якщо це завдання буде виконано, тоді з упевненістю можна стверджувати, що сучасні бібліотеки та бібліотекарі сприяють прогресивному розвитку науки, освіти, культури, всього суспільства в цілому і кожного громадянина окремо [2].

Однією із провідних засад є неперервність освіти, а освіта до того ж повинна бути якісною та повноцінною, що неможливо без використання бібліотечно-інформаційних ресурсів [5]. Із розвитком ІКТ інформація на сьогоднішній день розповсюджується дуже швидко і так само швидко застаріває. Із часом кількість інформації та швидкість її розповсюдження лише зростатиме, адже новітні технології не стоятимуть на місці. Виходячи з цього, варто звернути увагу на готовність до здійснення інформаційно-аналітичної діяльності як на провідний чинник формування професійної компетентності майбутніх бібліотекарів, що забезпечує ефективність освіти взагалі та науковим дослідженням зокрема.

При підготовці майбутніх фахівців варто звернути увагу на необхідність теоретичного аналізу, практичної розробки та запровадження інноваційних технологій навчання, направлених на формування, становлення та розвиток готовності майбутніх бібліотекарів до здійснення

інформаційно-аналітичної діяльності.

Виявлені тенденції вимагають серйозної уваги співпраці вишів та бібліотечних установ як партнерів. Розпочинати потрібно з розроблення більш розширеної та поглибленої програми проходження практики у бібліотечних закладах студентами ВНЗ, під час якої вони мають відчутти важливість та необхідність обраного фаху.

Список використаних джерел

1. Соляник, А. А. Підготовка фахівців для книжкової галузі України: традиції та новачі [Електронний ресурс] / А. А. Соляник // Вісник Харківської державної академії культури. – 2011. – Вип. 32. – С. 116-125. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak_2011_32_13.pdf
2. Вилегжаніна, Т. Бібліотечна професія в сучасній Україні [Електронний ресурс]: / Тамара Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – № 3 (57). – 2012. – С. 5-6. – Режим доступу до журн.: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=>
3. Закон України Про бібліотеки і бібліотечну справу (1995) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрану.
4. Rubin Richard E. Foundations of Library and Information Science. – New York : Neal-Schuman Publishers , Inc. , 2004. – 495 p.
5. Закон України Про освіту (1996 р.) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>. – Назва з екрану.